

"GARSAS"

OFICIALUS LIETUVIŲ R. K. SUSIVIENIJIMO AMERIKOJE ORGANAS... LITHUANIAN WEEKLY... Published by Lithuanian R. C. Alliance of America

METINIS BAISIŲJŲ BIRZELIO TREMIMŲ MINEJIMAS NEW YORKE

New York (LAIC). — Šiandien, birželio 12-ą New Yorks Pabaltijo Valstybių Laisvės Komitetas surengė pamaldas bažnyčioje ir didžiulį susirinkimą Town Hall.

ANTIKOMUNISTINE PARODA SVEDIJOJ

Š. m. gegužės 24 d. "Konigs halle" Stockholme turėjo būti atidaryta antikomunistinė paroda "Toddi mes pabėgome".

TĄ METĄ

Toks didelis tą metų buvo derlius — Net dvidešimtą gruodį atnešė javai.

Gausius lobius naktim gaheno kaukai [užrakintas klėtia bei svirhus. Ir aš ne vieną kartą, grįždamas iš lauko, Girdėjau keistą žūsesį sparnų.

Tada kažkaip surku dar buvo pašakyti, Ar kaukas pralekia, ar kitas kas — Skrajojo viesulas nuo vakaro lig ryto Po šimtmečių ažuolų šakas.

Siandieną visa tai beveik jau aišku, Kai iš aruodų liūdesi semi. Dainoj ir pasakoje kaukas apsiereiskė, Naktigoniais bėgiojant rasomis.

Leonardas Andriekus

GYVENIMAS PAVERGTOJE LIETUVOJE

EDVARDAS SULAITIS

Kaip žinome, J. Stukas, žymus Lietuvos Vėčių organizacijos veikėjas ir lietuviškos radio programos vedėjas, buvo pirmasis Amerikos lietuvis, kuris kaip pavienis turistas gavo leidimą įvažiuoti į pavergtą Lietuvą.

Vilniuje apie 40% gyventojų yra rusai, 40% — lietuviai ir likusius 20% sudaro žydai, gudai ir lenkai. Vilnių atidavus Lietuvai, daug lenkų emigravo į Lenkiją, todėl į jų vietą sovietai vėliau atvedė Rusijos gyventojus, kas padarė tokį didelį rusų procentą Vilniuje. Mieste taip pat matyti gana daug rusų kareivių.

"Nuo jaunystės dienų girdėdavau apie Lietuvos pakelėse gražius rūpintojėlių paveikslus, tačiau keliaujant iš Vilniaus į Kauną užtikau tik vieną tokį rūpintojėlį, bet ir iš jo buvo išminta religinė statulėlė. Kauno Priskikimė bažnyčia yra paversta ir radijo dailių fabriku. Šis pastatas yra imponuojantis, pastatytas ant kalnelio viršūnės nuo kurios matosi visas Kaunas, — sako Stukas.

VYČIAI DALYVAUS LIETUVIŲ PROGRAMOJE EUCHARISTINIAME KONGRESE MUNCHENE

Birželio 6 d., kun. Albertas Kontautas, Vyčių centro dvasios vadas ir organizatorius Vyčių kelionės į Europą, gavo žinias apie lietuvių programą Eucharistiniame Kongrese. Kun. Dr. J. Jonas Aviza, kuris tvarko lietuvių reikalus sąsąryje su Kongresu, praneša, kad lietuvių programa koncentruosis į paskutines Kongreso dienas, t. y. ketvirtadienį iki sekmadienio. Kongresas žada minėti "Tylinės Bažnyčios" dieną, tačiau galutinė programa dar nenustatyta.

AMERIKOS NEPRIKLAUSOMYBES DEKLARACIJA

1776 m. liepos mėn. 1 d. britų laivynas su generolo Howe rėdikuota armija įplaukė į New Yorko uostą. Philadelphiajį JAV Kontinento Kongresas susirinko ir Valstybės Namus išdeklaruoti apie Virginijos valstybės rezoliuciją, pagal kurią "šios jungtos kolonijos yra ir pagal teisę turėtų būti laisvomis ir nepriklausomomis valstybėmis".

NAUJI "VALYMAI", REPATRIANTŲ BYLOS IR KT.

"UPI" žinių agentūra paskelbė Vakarų spaudoje pranešimą iš Vienos apie naujus "valymus" Rusijoje, Ukrainoje, Kaukaze, Gudijoje ir Pabaltijyje. Esą imtasi žygių prieš pagrindinius "Nacionalistus" ir kai kuriuos repatriantus, kurie, pasitikėdami paskelbta amnestija, buvo grįžę iš Vakarų į savo kraštą. Keliais atvejais kaltinamieji buvę miržiai nutelėti. Baltijos pakraščiu apsauga esanti sustiprinta. Žvejų laivai uostuose prakinami, o raktai saugojami patikimam partijai. Sustiprinta ir kitokia pajūrio kontrolė (E.).

Washington (LAIC). — Birželio 16 d. Union stotyje, Washingtone, prasidėjo paviešalų paroda parodanti tikrąjį komunistų "laisvinimą" Albanijoje, Bulgarijoje, Čekoslovakijoje, Rytuose Vokietijoje, Estijoje, Suomijoje, Karelijoje, Vengrijoje, Latvijoje, Lietuvoje, Lenkijoje, Rumunijoje, Ukrainoje ir Rusijoje. Paroda tęsis iki liepos 15 d.

MIRĖ KUN. SIMONAS DRAUGELIS

Birželio 7 d. New Yorke mirė kun. Simonas Draugelis, 67 metų amžiaus. Velionis buvo gimęs Lietuvoje Bartininkų apylinkėje, Vilkaviškio apskr. 1925 m. jis atvyko į JAV ir dirbo keliose lietuvių parapijose bei įvairiose draugijose. Paskutiniu laiku buvo kapelionu airių broliukų vienuolių ir mergaičių pensionato New Yorke. Velionis taip pat vėliau atsidėjęs gamino mišiomis vaizdinis medžiagos iš Šv. Rašto. Šiame darbe talkino aktorius Vitalis Žukauskas.

NAUJI LEIDINIAI (Atsiųsti paminėti)

ANTONIANUM 1960, edited by the Senior Class of Saint Anthony's High School, Kennebunkport, Maine. Leidinys gausios informaciniais raštais ir Tėvų Pranciškonų vedemos šv. Antano gimnazijos mokytojų, grafiškų, auklėtinųjų, jų veiklos atvaizdais. Pavarčių leidinių ir pasidaktius telpančius straipsnius ir paaiškinimus, įgauni išspūdi, kad Šv. Antano gimnazija įsikūrimu, auklėtinųjų skaičiumi ir kitais atžūlėjais yra padariusi džiuginančią pažangą.

Du Zuikiai Vienu Šviu

Šiuo metu Rusijoje yra didelė darbo rankų stoka. Šiai darbo rankų stokai užpildyti, sovietų vyriausybė nutarė vidurinėse mokyklose įvesti prailgintą dieną: valikai praktiškai prailės visą dieną mokykloje. Motinos atpalaiduojamos nuo vaikų priežiūros, ir kartu jos verčiamos dirbti fabrikuose bei kitur. Kartu vaikai mokyklose yra apsaugoti nuo tėvų auklėjimo įtakos: gi mokyklose jie auklėjami griežtai komunistiškai atmosferoje (E.).

PAGAL LONDONO Šių metų gegužės 18 d. F.R.P. (Laisvųjų Rumunijos spauda) pranešimą, prieškomunistinį partizanai tebėra aktyvūs šiaurės Otėnijos giriose. Apskaiciuojama, kad net trys komunistų batalijonai ir du helikopteriai yra partizanų sanklause. Saugumo ir vidaus ministerijos žinioj esą kariniai daliniai nuo 1959 rugpjūčio mėn. saugo šią sritį (E.).

IŠ VOKIETIJOS sovietinės zonos ir Berlyno sovietinio sektoriaus į Vakarų Berlyną ir Vakarų Vokietiją šiais metais atbėgo jau daugiau kaip 50,000 asmenų. Pereitais metais toks skaičius buvo pasiektas tik liepos 24 dieną (E.).

Havana, Cuba. — Birželio 26-ą amunicijos sprogimas sukretė Havanos miestą. Yrą žuvusių ir sužeistų; materialiniai nuostoliai dideli. Spėjama, kad sabotininkų darbas.

JAUNIEJI PARTIJOS VEŽIME

EDVARDAS SULAITIS

Partija — žodis paprastas, triskiemenis. Bet joje — aš visas, Mane ji uždega ir peni.

Taip rašo Vincas Ramanuskas naujaujoje pavergtoje Lietuvoje pasirodžiusio almanacho "Jaunieji" vienuoliktose knygoje. Tai nėra atsitiktinė ištrauka, kurią mes tik po didelio įsiekimo būtume užtięę, bet — viena iš šimtinės, nes šioje knygoje, kaip ir ankstesniuose almanachuose vyrauja tokios temos: komjaunimas, partija, revoliucija, traktoristai, Leninas — temos, kurios dygsta iš jaunųjų plunksnų, kaip grybai po lietaus.

Mums yra tekę skaityti didesniają pusę šių "Ajunųjų" knygų, iš visos buvo panašios vnyriai: į kita. Temos, rodos, lyg jos būtų nepajudinamos objektas, kiek netvairuoja. Almanachų redaktinės kolegijos, sudarytos iš vyresniųjų, nekūžia nukrypti jauniesiems nuo "kelio". O kaip gi kitaip ir galėtų bebūti, nes vadins almanachas oficialiai yra patinamas Lietuvos tarybinių rašytojų sąjungos organas.

Gal tik vieninteliu nukrypimu galima būtų pavadinti devintoje knygoje išspūditąjį nemažą ištrauką V. Rimkevičiaus romano "Studentai", kuriame tas draštas išdėstė kontraversines temas, kas romane išbraukė iš šios sieniui sieniųjų knygų sąrašo. Žinoma, tas pačiam romanui išėjo į naudą ir jis buvo išpirstas per keletą mėnesių nuo jo pasirodymo datos. Amerikon, kiek yra žinoma, pateko tik jo vienas egzempliorius ir tas patis gudaus stuntėjo įvilktas į kitos "nekalto" knygos viršelius.

Almanache yra patalpintas pasiūlybėjimas su rašytoja Jieva Simonaityte, kuriame ji, priešingai partijos šaukliui žodžiams, jaunuosius rašytojus ragina pirmoje eilėje būti žmonėmis. "Koks gi iš tavęs bus rašytojas, jeigu tu pats neperjauai, nepergyveni to, ką turi pergyventi tavo herojai? Kaip tu galėsi apie juos žmonėti gimė varge, augo vargė, plunknų ir rankas pamė vargė. Iš jo išaugo rašytojai, kurie negalėjo iškęsti nepapasakoje atėities kartoms apie savo vargė brolius ir seseris." Taigi ši žymi, jau savo gyvenimą baigianti mūsų rašytoja, neliepia jaunimui būti tuščiais šaukliais: ji ragina viską patiems patirti, apspręsti ir tik tada pareikšti savo mintis. Atrodo, jog šio almanacho autoriai nepastebėjo šių minčių tikrosios prasmės — kitaip jie nebūtų išvydę dienos šviesos.

Gi Albinas Bernotas cėlaraštyje "Peizažai" eiliuoja: Jūs, peizažai, brangiosios Tėvyneš peizažai, Su pušelių viršūnėm skaidriam Nemune! . . . Jei kada būtų mano dainų jums per maža, Dėsiu galvą už jus — imkit visą mane.

Tai žodžiai, kurie nuo mūsų įžanginės citatos skiriasi kaip diena nuo nakties. Jie mums dar

Marijonų Jubiliejus

Pažymėtina, kad šią vasarą Tėvai Marijonai baigia atšvęsti savo Kongregacijos atnaujinimo aukštinį jubiliejų. Delto visi parengimai šiais metais, ypač Marianopolje, yra ruošiami su didesniu iškilmingumu. Esame tikri, kad ir katalikiškoji visuomenė tai žinodama savo dalyvavimu ir parama prisidės prie šio jubiliejaus atatinamo paminėjimo.

ADELAIDĖJE, Australijoje, pirmą kartą televizijos programa pasirodė B. Lapienės vadovaujama lietuvių šokėjų grupė su penkiais tautiniais šokiais. Programos pranešėjas pareiškė, kad Australija turėtų apgalvoti tauti, kad iki šiol dar nieko panašaus neturėjo (E.).

DIEVAS SU MUMIS MAZIESIEMS KATEKIZMAS

Angly ir lietuvių kalbose

Angly kalba parašė kun. Richard Felix, O.S.B. Lietuvių kalbon išvertė kun. dr. A. Dekla. Iliudo Šv. Kazimiero Seerys. 78 pusapų, pavalkuotas. Kaina 20 centų apgampliorius.

"GARSO" ADMINISTRACIJA

P. O. Box 32 (71-73 S. Washington St.), Wilkes-Barre Pa.

